

החברותא

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 174 בס"ד ערש"ק פר' אמור י"ג אייר תשס"ב

פנינים יקרים

אמור אל הכהנים ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו (כ"א א) פרש"י כשהוא בעמיו ... פירוש לנפש שהיא תפלה לא יטמא, פירוש שלא יהיה במחשבתו על גשם החסרון וקראו טמא, וזהו בעמיו ופרש"י ז"ל כשהוא בתוך עמיו פירוש בכל אבריו ומדותיו הגשמיים...

אמור אל הכהנים בני אהרן (כ"א א) הקב"ה הורה למשה שיקדים באמירתו שמעלת הכהנים הוא בזכות שהם בני אהרן ורק אח"כ יוכלו להזהירם על קדושה יתירה, כי אחרת עלולים הכהנים להכשל בגאווה. (קדושת לוי)

לנפש לא יטמא בעמיו (כ"א א) עבודת השי"ת שהיא התפלה הנרמזת בכתוב "לנפש" - השתפכות הנפש. לחייב להיות כולה לשם שמים, ולא לשם הנאה עצמית - בעמיו - שאז נטמאת ופסולה, וזהו לנפש לא יטמא בעמיו. (הרי בשמים)

לנפש לא יטמא בעמיו (כ"א א) התורה מזהירה את האדם שלא יפסול אפילו נפש אחת מישראל, לומר עליו שהוא טמא ורשע, וזהו לנפש לא יטמא בעמיו - אל תטמא ואל תרשע נפש מישראל. (דודאים בשדה)

והכהן הגדול מאחיו (כ"א י) כל גדולתו באה לו מאחיו מכח קדושתו של ישראל וזהו והכהן הגדול - מאחיו... (בית ישראל)

וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו וגו' (כ"ב י"א) ישראל אפילו שהוא גדול בתורה אינו זכאי לאכול בתרומה. ועבדו של הכהן אוכל בתרומת אדונו כמו שכתוב הם יאכלו בלחמו, כל זאת בגלל שהוא מבטל עצמו לפני הכהן, הרי שהתכלית היא ההכנעה. (שפת אמת)

או שבור או חרוץ וכו' לא תקריבו אלה לה' וכו' (כ"ב כ"ב) זה השרוי בעצבות - או שבור. וזה המתיימר בחכמתו ובחריצותו לומר שהוא המצליח - או חרוץ. שניהם יחד אינם מסוגלים להתקרב לעבודתו יתברך. (דברי ישראל לרבי ישראל ממודו"ץ)

ביום ההוא יאכל לא תותירו ממנו עד בוקר (כ"ב ל) אל תראגו דאגת המחר אלא כטחו בהשי"ת. וזהו ביום ההוא יאכל שהרי האומר מה נאכל למחר הרי הוא מקטני אמונה. (ישמח משה)

המוציא אתכם מארץ מצרים (כ"ב ל"ג) אין לו לאדם להתיאש בכל מצב בו נמצא. הרי למרות שהיו בני ישראל בדיומא התחתונה במצרים בכ"ז הוציאם הקב"ה משם. ההוצאה הזאת היא תמידית כלשון הכתוב המוציא - כלשון הוה - להיינו בכל יום ויום. (תורת יחזקאל)

וידבר ה' אל משה לאמר (ויקרא כ"ה) פרש"י מה ענין שמיטה אצל הר סיני... וזהו ענין השמיטה שכל הששה שנים נכללים בשביעית ומתבטלים נגדה, לכן כל הקנינים מתבטלים ויוצאים לחרות, והכל מסיני שהוא הביטול והאין, כי ענין סיני הוא הענוה והאין וכו'...

ואיש כי לא יהיה לו גואל (ויקרא כ"ה, כ"ו) על דרך אמרם ז"ל (סנהדרין צג) אין איש אלא הקב"ה דכתיב ה' איש מלחמה (שמות ט"ו) כשלא יהיה לו גואל כי אין איש שם על לב - אל תאמר כי ח"ו אברה תקוה, אלא והשיגה ידו ומצא כדי גאלתו אמרו ז"ל (שם צ"ח) כי היסורים והגלות הם תקון האומה להכשירה - ובאמצעות זה ישיג למצא כדי גאולת הבית. (אור החיים)

את שבתותי תשמרו ומקדשי תראו אני ה' (כ"ז ב) רצ"ל מן שבתותי שמרמזים על בריאת יש מאין תקחו ראיה להיות מצפים לתקן את אשר העו ע"י חטאים כשתעשו תשובה בבחינת יש מאין. ואל תאמרו נואש ח"ו... ומקדשי תראו אלו צדיקים שלא טעמו חטא הזהיר אותם שלא להתנאות את עצמם בחשבם שהם שלמים... אני ה' ולית ליה מגרמי כלום. (דברי יחזקאל)

ואם את משפטי תגעל נפשכם (כ"ז ט"ו) דרשו חז"ל בתו"כ זה השונא את החכמים... ודע שהאמונה היא מחזקת תמיד במלכות והנהגה שלא יקח אותה זר שאין ראוי לה, ודע שעיקר המלכות שרשה בחכמה בשביל לידע איך להנהיג ולמלוך... זה שאין לו אמונה בשלימות - כשבא ליקח לעצמו המלכות והנהגה, אזי האמונה שסביב ההנהגה מפיל לאיש זה לשנאת חנם...

על ל"ג בעומר. שתולים בבית ה' ר"ת שמעון בן יוחאי. מבקשים אנחנו מהבוי"ת שאורות הקדושים של רשב"י וחבריו השתולים בבית ה' בעולם העליון. בחצרות אלקינו לאותן העומדים מרחוק מבית ה' שהם בחצרות אלקינו כמו החצר הוא לפני הבית כן עומדים מנגד יפריחו יוריהו ויפיעו בתוכנו. (דברי יחזקאל)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשק אגלין קודש.

שיחת הרא"ש אלכ"י ח"ג השבועות תשכ"ח בבית הרא"ג, נכתב ע"י הר"פ כפ' רבנות.

להתגלות בורא בכח הביטול המוחלט אל השי"ת. השני גם מתאמץ להתמסר להוה אך בפועל הוא רחוק מהתכלית הנרצה כי בעצם כל מחשבותיו בהוה אינו אלא למען עתידו כנ"ל. העומד מן הצד ומסתכל על שני האנשים המתאמצים אינו מסוגל לשים לב לשוני הגדול, ורק כאשר יתקרב להתחקות על מעשיהם בכל פרטיהם ודקדוקיהם. יגלה את ההבדל ביניהם הרחוקים זה מזה כרחוק מזרח ממערב.

כמו האדם המתבונן על שני האנשים הנ"ל כן האדם בהתאמצו בינו לבין הקב"ה. אם לא יתקרב מספיק לא יבחין שעובד את עצמו. ואין כל סכוי להגיע לתקון הבריאה ולשלמות האדם. ורק כאשר יתקרב בחשיבה ובהתבוננות יראה עד כמה שהוא בעצם רחוק מהרבש"ע. וממילא ישתוקק להתקרבות יתר. וכאשר יתקרב יותר יגלה שוב כמה שהוא רחוק מה' וקרוב לאינטרסים העצמיים. ושוב יתאמץ יותר עד שיגיע להתקרבות בורא ממש כאשר במחשבתו הרגשת השפלות שאינו מתקרב כראוי אל השי"ת וזוהי הקרבה האמיתית אל ה'.

מתברר שמציאות האלקות בבריאה הוא בהוה. ומציאות תחושת האדם הוא בעבר ועתיד. תפקיד האדם לצמצם את העבר להוה. אלא שנתקל בתוהו ובוהו שהוא מציאות הבריאה האמיתית. ורק כאשר נצמצם את העבר להוה תוך ביטול מוחלט אל השי"ת ניתן להגיע להוה האמיתי בראית האפסיות העצמית ובהתגלות האלקות בכל

העבודה בצמצום העבר אל ההוה הוא ענין רגיש מאד. מאד קשה לצמצם את המחשבה מהעבר אל ההוה מבלי להתקל במחשבה על העתיד הפורה והנעים. לכן מי שלא יכניס את עצמו בתוך העבודה הנ"ל לא יצליח להפריד בין ההוה המוחלט שהוא בלתי לה' לבדו. להוה שהוא עבדו כסות למחשבה עתידית שיהיה לו טוב בעולם. הכניסה לתוך העבודה היא בזה שכל משאת נפשו היא אך ורק לעשות רצון אבינו שבשמים ולא לחפש שום תענוג אחר של כבוד, מעמד וכד'. ורק אז יש הסכוי שנתקרב לרבש"ע מתוך שפלותו - אשר תאפשר הביטול המוחלט אליו יתברך.

בעת אמירת השיחה הנ"ל ישבו החברים ליד השלחן סביב הרא"ש. על השלחן היו מונחים סכ"ם. הרא"ש לקח שתי כפות שונות אלא שלא היה ניכר מרחוק השוני שביניהם (הכפות היו אמנם שוות אך הם היו מפירמות שונות) סדרם על השלחן אחד ליד השני והראה לנו שאכן יש שוני קל מאד ביניהם. כף אחת במשהו יותר ארוכה מהשני.

הרא"ש חיכה עד שכל הנוכחים התבוננו וראו שאכן יש שוני. תוך כדי הצבעתו על הכפות אמר: בעצמכם ראיתם שללא התבוננות והתקרבות יתר לכפות לא היה ניתן להבחין בשוני ורק לאחר שהתקרבו והתבוננו יכולנו להבחין בשוני. כן הענין בצמצום העבר אל ההוה. כדלהלן: שנים מתאמצים לצמצם את העבר להוה אלא שאחד מתאמץ להתמסר בהוה ממש וזוכה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

הרף עין במחשבה דבור ומעשה.

מובא בספרים תכלית הידיעה שלא לידע. לכאורה הדבר צריך בירור איך אפשר לעשות מהאי ידיעה ידיעה? אלא להיות במצב של לא יודע מתוך אי ידיעה אין בכך כלום כי גם הבהמה לא יודעת כלום. אבל להגיע לאי ידיעה מתוך רבוי ידיעה והתבוננות זהו התכלית הנרצה ביותר. דוד המלך אומר: 'נמשל כבהמות נדמו' (תהלים מ"ט) האדם באמת אינו בהמה אלא בן אדם אך 'נמשל כבהמות נדמו' האדם המרבה להתבונן וככל שמרבה להתבונן רואה את עצמו משול לבהמה אשר אינו מכיר אלא אך אבוס בעליו, וזאת דוקא מתוך התבוננותו המרובה.

להגיע לתכלית הידיעה שלא לידע ולהיות נמשל כבהמות צריך הקדמה גדולה מאד של התקרבות בורא והרבה מחשבות על העבר והעתיד. ודוקא מתוך רבוי המחשבה וההתבוננות יגיע להכרה שהעבר אין ולעתידי אין כל משמעות בלתי לה' לבדו, ואז מגלה את הוי"ה ברוך הוא בהוא כאשר נמצא בהכרה ברורה שאין לו שום מציאות עצמו והרי הוא משול לבהמה. אדרבה ככל שמתקרב יותר מגלה עד כמה שהוא רחוק מה'. עד שמגיע לתכלית הידיעה שאינו יודע כלום וכל ההויה שלו הוא בעצם ההוי של שמו יתברך המתצמצם בהוה. והוא הבטול המוחלט של האדם אל הרבש"ע.

וזהו שאמר הכתוב למעני למעני אעשה (ישעיה) בביאת המשיח יעמדו זכויות הצדיקים כי הצדיקים יכירו בבירור המוחלט שאין להם כל מציאות עצמי וכי כל מציאותו הוא מציאות הוי' ברוך הוא.

בלתי לה' לבדו וזהו בחינת משיח ביאת גואל צדק. יתגדל ויתקדש שמיא רבה.

להשלמת החסר נציא אמרה קלרה ששמעתי מהר"א ש, שלכי עצת תשכ"ח (מעין השיח הני"ל).

דוד המלך אמר: מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר היגיד אמתך (תהלים ל) הלשון "היודך" עפר היגיד אמתך צריך בירור. הלא דוד המלך מדבר על עצמו באמרו מה בצע בדמי ברדתי אל שחת. לפי"ז היה צריך להיות הלשון האודך עפר האגיד אמתך.

אלא שדוד המלך מלמדנו איך שראה את עצמו בחיי חיותו. שבאמת האדם גם כאשר הוא חי הוא בבחינת "מת". כי בהתבוננות מועטה כבר מגלה עד כמה שאינו מציאות עצמי. וכל מה שהוא חי הוא בעצם חי חי יודוך. וכשאיני לעצמי מה אני פגר מת ועוד יותר גרוע מזה.

על עקרון זה התפלל דוד המלך באמרו: רבש"ע כאשר אני מת אין אני יכול להלל אותך כמש"כ: לא המתים יהללו י-ה (תהלים קט"ו) בקשתי ממך יתברך תחיה את המת שבי למען יזמרך כבוד ולא ידום. ורק כך יתפרסם שמו של הקב"ה.

לפי"ז יוסבר הפסוק שדוד המלך פנה אל הרבש"ע בגוף שלישי ואמר: האם באופן כללי היודך עפר היגיד אמתך? כלומר האם מת מסוגל להודות לך יתברך ולדבר בשמך. ואכן הקב"ה קבל תפלת דוד המלך שזכה להיות בבחינת: 'דוד מלך ישראל חי' וקיים שגם הבחינת מת שבו זכה לחיים והוא מחמת הבטול אל הרבש"ע.

אמרות מהרא"ש נכתב ע"י א.ק.

בראש השנה תשנ"ז הסביר הרא"ש את ההפטרה של ראש השנה ואמר כי למתבונן בהפטרה מבחין כמה נקודות א. הרי חנה ידעה שה' סגר את רחמה ובעצם אין באפשרותה ללדת ילדים ולא עוד שבחז"ל מובא שהיא בטבע לא יכלה ללדת ומדוע היא לא משלימה עם המצב. ב. אחרי שאלקנה רואה שהיא בוכה ולא אוכלת מה הוא עונה לה "הלוא אנכי טוב לך מעשרה בנים" מה זה מענין אותה ואז רואים שהיא כן אוכלת ושותה, ג. היא ממשיכה והולכת להיכלל ה' ומתפללת, כשהיא מרת נפש ומבטיחה בנדר שהילד שיולד לה, היא תקדיש לה' הרי היא יודעת את מצבה וגם אלקנה עונה לה אני טוב לך מעשרה בנים, מובן שאין באפשרותה ללדת, ועלי הכהן שרואה אותה הוא שואל אותה למה את משתכרת והיא עונה לו "ואשפך את נפשי לפני ה'" ולמה אתה מחשיב אותי כבת בליעל, היא עונה לה "יתן ה' את 'שלתך' אשר שאלת מעמו" רואים שהוא יודע שה' יתן את שאלתה ומדוע הוא לא ידע שהיא לא שיכורה אלא שהיא מתפללת, וההסבר הוא שכולם ידעו שחנה אין באפשרותה ללדת, ואם היא תלד היא תמות, ואשה שאין לה ילדים חשובה כמת ולכן אלקנה אמר לה אני טוב לך מעשרה בנים, אבל היא האמינה שאם ה' ברא אותה כאשה היא רוצה ילדים והוא יתן לה, והיא תבקש ותתעקש עד שיתן לה, לכן גם אחרי תשובתו של אלקנה, היא הולכת להתפלל וכשעלי ראה זאת הוא הבין שאם היא תושע והיא תלד, היא יכולה למות, וכמו שכתוב שבזיונות מכפרים על מוות הוא החליט שהוא יבזה אותה בזה שהוא יגיד לה שהיא שיכורה ואחרי כן הוא כבר יכל להגיד לה את "יתן ה' את שלתך אשר שאלת מעמו ויש בזה לימוד גדול, שכשלא מתיאשים ה' נותן, וכמו שרואים בהמשך "ותאמר תמצא שפחתך חן בעיניך ותלך האשה לדרכה ותאכל ופני-ה לא היו לה עוד" מה הפסוק מספר ופני-ה לא היו לה עוד אלא אחרי שהצדיק אומר נושעת, צריך שיראו על פני האדם שאין דאגה על פניו והוא כבר יודע שהוא נושע.

שהשמחה במעונם

הר"ר יעקב קניגסופר ומשפ' להולדת הבן

הר"ר יצחק טוקיצינסקי ומשפ' להולדת הנכדים

הר"ר אהרן רובינפלד ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות

הר"ר שמעון ספרין ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

כוס תנחומיך

למשפחת מנחם הי"ו

על פטירת ראש משפחתם החבר הותיק הר"ר יהושע מרדכי יצחק מנחם ז"ל

למשפ' וויינשטיין הי"ו

על מותם המזעזע כל לב בקי"ש של בנם הר"ר גמליאל ז"ל וכלתם מרת לאה ע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח ערני 3
02 - 5829688
פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050